

Svenska Läkaresällskapet

PROTOKOLL

fört vid sammanträde i Svenska Läkaresällskapetets nämnd **den 29 augusti 2023 kl. 10.00-12.00 och 13.15-16.00.**

Närvarande

Ledamöter: Tobias Alfvén (TA, ordf), Catharina Ihre Lundgren (CIL, vice ordf), Jonas F Ludvigsson (JFL, vetenskaplig sekr., ordf. Programkommittén), Ola Winqvist (OW, ordf. delegationen för forskning), Hans Hjelmqvist (HH, ordf. delegationen för utbildning) deltog ej på §§ 154-156, Anders Castor (AC, ordf. delegationen för medicinsk etik), Karin Pukk Härenstam (KPH, ordf. delegationen för medicinsk kvalitet), ~~Johan D Söderholm (JDS)~~, Mikael Hoffmann (MiH), Niklas Ekerstad (NE), Susanna Althini (SA), Soheir Beshara (SB), Stella Cizinsky (SC) deltog ej på §164, Olle Larkö (OL).

Adjungerad ledamot: ~~Cecilia Klanger (CK, ordf. Kandidat- och underläkarföreningen)~~

Tjänstemän: Anders Bengtsson (AB, kanslichef) Marie Hiller (MaH, ekonomichef), ~~Susann Asplund Johansson (SAJ, utredningsansvarig)~~, Jaana Logren Bergqvist (JLB, kommunikationschef), Malin Henriksson (MH, organisationssekreterare)

§ 140 Val av protokolljusterare

Beslutades att utse NE att jämte ordförande justera protokollet

§ 141 Godkännande av föredragningslistan

Punkterna *God forskning i vården* och *Equalis* lades till under övriga frågor.

Beslutades att godkänna föredragningslistan

§ 142 Nämndprotokoll

Protokollet godkändes och lades till handlingarna.

§ 143 Informationsärenden, protokoll

Nämnden gick igenom de bifogade protokollen och minnesanteckningarna.

Informationsärendena godkändes och lades till handlingarna.

§ 144 Ordförande rapporterar

TA rapporterade om aktiviteter i juli-augusti bl.a.:

- SLS medverkan i Almedalen, återkommer som egen punkt.
- TA har kommenterat regeringens beslut om att dra in medel till utvecklingsforskning.
- TA har deltagit på en middag i SLS hus med en delegation från Institute for Health Metrics and Evaluation.

En kommentar om att SLS borde förhålla sig till och kommentera hälsoekonomi oftare lyftes från en ledamot.

§ 145 Vice ordförande rapporterar

CIL rapporterade att hennes punkter återkommer på föredragningslistan. Hon nämnde att hon lyft fortbildningsfrågan under en föreläsning hon höll på Kirurgveckan.

§ 146 Kanslichefen rapporterar

AB informerade om att golvet i restaurangen slipats, att konferensrummet Hägern har flyttats till bottenvåningen och en vägg ska byggas i det gamla rummet för att skapa två kontorsrum. Svensk Ortopedisk Förening flyttar in i huset i höst. Diskussion förs med en nuvarande hyresgäst för att skapa plats för ytterligare en hyresgäst i huset. Han har deltagit i möten gällande fasad- och fönsterrenovering.

Kansliet har haft en kanslidag där en ny mall för utvecklings- och lönesamtal, verksamhetsplan och SLS krispärm diskuterades. Två anställda på kansliet är sjukskrivna vilket gör att viss verksamhet är på paus. Ett antal ansökningar om certifieringar har kommit in och ska delas ut på Röntgenveckan.

§ 147 Ekonomi

MaH informerade om att de budgeterade medlemsintäkterna för individuella medlemmar släpar efter vilket delvis beror på fler föreningsanknutna medlemmar. Konferensverksamhetens intäkter är över budgeterat och Levnadsvaneprojektet har beviljats ett större anslag för 2023 än för 2022. Investeringsfonden har gått ner under sommaren vilket till stor del följer börsen. SLS har fått utbetalt elstöd på 89 tkr. SEB som sköter både förvaltning och redovisning för SLS stiftelser har sagt upp avtalet rörande redovisning och hänvisar till ett nytt bolag som de är delägare i. MiH sa att Apotekarsocieteten har ett liknande upplägg för sina stiftelser och tar kontakt med dem gällande hur de löst det. SLS har ett avtal med AFA försäkringar gällande granskning av forskningsanslag som kommer avslutas nästa år.

§ 148 Genomgång verksamhetsplan 2023–2024

TA gick igenom de övergripande målen och de 4 prioriterade frågorna i verksamhetsplan 2023–2024.

Nämnden kom med ett antal kommentarer/inspel, främst rörande punkten om etik:

- Det finns verksamhetsområden som kan vara förtroendeskadligt för läkarkåren att hålla på med, exempelvis områden där privatekonomiska vinster står emot de etiska prioriteringarna.
- Ramar för professionsetiska regler finns ej på SLS hemsida men det hade gått att fördjupa sig i frågan om vilka ramar som läkarkåren ska ha gällande etiskt handlande.
- Fiktiva fall hade kunnat användas för seminariediskussioner med SoS som gäst.

AC sa att han tar med sig inspel om läkares etiska beteende och myndigheters beslut som kan leda till oetiska effekter till DME. AC uppmanade nämnden att maila honom ifall de ser fall som kan användas till att bygga upp en exempelbank för DME.

§ 149 Bilda ny stiftelse utifrån ett testamente: Ulla Malmnäs Tjernlunds forskningsfond

MaH föredrog ärendet. Underrättelse har kommit från juristfirman § Actor att SLS är insatt som universell testamentstagare till en tredjedel av boet efter Ulla Malmnäs Tjernlund från Stockholm, som avled den 5 oktober 2022. Testamentet föreskriver att vad som tillfaller SLS ska användas för forskning som rör tarm- och pancreascancer och att medlen ska utdelas genom *Ulla Malmnäs Tjernlunds Forskningsfond*. Bouppteckningen är registrerad och visar på en behållning på nära 13 Mkr. Den värdefullaste tillgången utgörs av en bostadsrätt i Brf Djurgårdseken 3 nr 1201 värderad till 7,5 Mkr.

Stiftelsens utdelning kan ev. samordnas med Ihre Fonden i framtiden. CIL och OW tar med sig frågan.

Beslutades att ta emot testamentsförordnandet, att godkänna att ta emot andelen av bostadsrätten genom delskifte, att gemensamt med den andra testamentstagaren låta försälja denna, att lämna fullmakt till kanslichefen att underteckna erforderliga handlingar och ingå avtal med mäklare i samband därmed samt även att underteckna arvskifte.

Beslutades att göra ett Förvaltningsåtagande dvs. SLS förbinder sig att ta emot medlen från dödsboet, att anmäla en stiftelse för registrering hos länsstyrelsen i Stockholm, att därefter verka för stiftelsens bästa, att fullfölja stiftelsens ändamål och att förvalta stiftelsens tillgångar.

Beslutades att stiftelsens tillgångar ska – vid lämplig tidpunkt – läggas in i SLS samförvaltning för våra anknutna stiftelser och att stiftelsen ska ha brutet räkenskapsår den 1 juli till den 30 juni.

Beslutade att SLS ska kommunicera att den nya stiftelsen när den är bildad.

§ 150

Avregistrera Stiftelsen Ester och Hjalmar Andersson i Alingsås fond

MaH föredrog ärendet. Stiftelsen Ester och Hjalmar Andersson i Alingsås fond permuterades i februari 2019 för att kunna förbruka stiftelsens kapital. Stiftelsens kapital uppgick då till drygt 800 tkr och stiftelsen har under 2022 och 2023 delat ut anslag för 800 tkr och efter att förvaltningsarvode och revisionsarvode utbetalats är saldot 0 kr på stiftelsens konto.

Beslutades att avregistrera Stiftelsen Ester och Hjalmar Andersson i Alingsås fond då den saknar både tillgångar och skulder, samt att slutredovisning kommer att upprättas och skickas in till Länsstyrelsen.

§ 151

Utbetalning på rekvisition

MaH föredrog ärendet. Utbetalning av disponibla medel från stiftelser i samförvaltningen som ej ingår i ResearchWeb/ansökningssystemet betalas ut på rekvisition från mottagaren, främst till olika föreningar, attesterad av kanslichefen.

Beslutade enligt förslag, se bilaga till p. 11 på föredragningslistan 2023-08-29.

§ 152

Fasad- och fönsterrenovering SLS hus

MaH föredrog ärendet. SLS hus har en underhållsplan där nästa åtgärd är att renovera fasad och fönster. Fyra offerter har tagits in gällande det men efter offertförfarande har förslag väckts om att se över möjligheten att bygga en terrass på taket samt bygga ut hissen så att den fortsätter hela vägen upp i huset. Det är i dagsläget inte utrett varken bygglov, konstruktion eller kostnad men det finns en kostnadsbesparing i att göra ett eventuellt arbete i samband med att en byggställning finns på plats för att slippa betala för en byggställning vid två tillfällen. Skulle fasad-/fönsterrenovering genomföras samtidigt som eventuellt terrassbygge måste hela projektet flyttas fram till tidigast 2025. Att utreda ett eventuellt bygglov beräknas kosta 200 tkr.

Beslutade att utreda bygglov för att bygga en takterrass.

Beslutade att flytta fram fasad- och fönsterrenoveringen till 2025 för att dra nytta av samordningskostnader vid eventuellt terrassbygge. Dock ska pågående upphandling göras klar för att sedan kompletteras med eventuellt terrassbygge.

§ 153

Förordnande av ledamot i LJ Boëthius stiftelse

TA föredrog ärendet. Enligt stadgarna för LJ Boëthius stiftelse ska en av tre ledamöter i stiftelsens nämnd utses av SLS. Margaretha Bågedahl Strindlund är sedan 1996 utsedd

som SLS ledamot i stiftelsen. Stiftelsens nämnd önskar besked om vem SLS utser som ledamot för kommande mandatperiod.

Beslutade att utse Margaretha Bågedahl Strindlund till ledamot i LJ Boëthius stiftelse för mandatperioden 20 oktober 2023 – 19 oktober 2026.

§ 154

Kunskapshjulet

I våras diskuterade kvalitetsdelegationen hur SLS kan samlas kring en idé om hur kunskap omsätts i klinisk praxis och ta fram ett förslag på kortfattat policydokument som beskriver SLS syn på hur ett kunskapshjul måste fungera. Underlag för arbetet går att hitta i tidigare policydokument, remissvar, SLS idéprogram m.m. KPH önskade en diskussion för att få hela organisationen att jobba med samma saker. Hon gick igenom exempel på andra organisationers kunskapshjul.

Nämnden diskuterade i mindre grupper och bland annat följande inspel gjordes:

- Läkare ska kunna avvika från rekommendationer i fall där det är det bästa för den enskilda patienten och då måste de kunna motivera varför avvikelser från rekommendation gjorts. Yngre läkare är försiktigare med att göra avvikelser.
- Det är svårt att uppdatera riktlinjer. Alla patienter kan inte få samma behandling då faktorer som ex. biologisk ålder, samsjuklighet och skörhet spelar in. Viktigt att visa varför avsteg görs från riktlinjerna och att tydliggöra att generella riktlinjer inte är individuella behandlingsrekommendationer. I praktiken finns en glidning mellan metoderna som bygger på erfarenhet.
- Kunskap finns men det är inte SLS roll att göra allt då det ligger utanför vårt mandat. Vi måste finna vägar in genom att ex. inspirera kollegor m.m.
- Kunskap är ett brett begrepp och man får inte tumma på vetenskaplig metod om vilken kunskap som ska implementeras. Problem ska belysas och forskas på och när det finns evidens ska det implementeras. Vid kunskapsluckor kan framtvingad konvergens få tveksamma resultat.
- Kunskap måste finnas från början medan erfarenhet kommer med tiden. Det tar länge att få den erfarenhet och förståelse som behövs för att våga göra avsteg. Ett hinder för att kunna omsätta ny kunskap är att glömma gammal kunskap. Allt en läkare behöver kunna kan inte stå i en guideline.
- Läkare träffar för få patienter idag vilket gör att de får mindre erfarenheter.
- SLS arbetar med frågorna på många olika håll och allt behöver dockas ihop så det inte blir parallella spår i olika grupperingar.

TA sammanfattade diskussionen med att det är bra att lyfta blicken om vad kunskap betyder för SLS, hur allting hänger ihop, arbeta vidare med vad SLS bild är och hur det omsätts i praktiken. Kvalitetsdelegationen och arbetsgruppen för kunskapsstyrning tar med sig diskussionen i sitt fortsatta arbete.

§ 155

Kunskapsstyrning

CIL rapporterade om att SLS i Almedalen genomförde ett uppskattat seminarium om kunskapsstyrning och Kloka Kliniska Val. Arbetsgruppen har haft ett möte där SA gästade och berättade om hur Gotland arbetar med kunskapsstyrning i primärvården. Gruppen kommer ta fram en policy längre fram men har andra frågor att hantera innan dess bl.a. dialogmöten med specialitetsföreningarna. Fler möten med ordförandena i NPO:erna är planerad längre fram. Arbetet med kunskapsstyrning kommer lyftas även på ordföranderådet i oktober. Inspel till gruppens arbete kan skickas till CIL.

§ 156

Ersättningssystemen

NE föredrog punkten om ersättningssystem och hur de påverkar vården, se PowerPoint-bilder till p. 16 på föredragningslistan.

NE gick igenom olika ersättningsmodeller, fasta och rörliga, hur de använts och vilka fördelar och nackdelar de har. I SLS rapport *En värdefull vård* från 2015 har en rambudgetering med fast ersättning och vissa kompletteringar för att motverka nackdelar förespråkats.

Nämnden tackade NE för hans presentation och lyfte att fler borde ta del av den ex. genom webinarium eller en artikel/uttalande. Kvalitetsdelegationen kommer att arbeta vidare med frågorna och bjuda in NE till ett kommande möte.

§ 157

Primärvårdsfrågor

SA föredrog punkten. En beredningsgrupp för primärvårdsfrågor tillsattes av nämnden i juni. Gruppen har inte haft ett uppstartsmöte men det finns flera aktuella frågor på området, bl.a.:

- Kompetenser i primärvården. Ett PM för diskussion kommer tas fram till nämnden i november.
- En remiss om primärvård i glesbygd där SA ska sammanställa SLS svar.
- SA har besökt arbetsgruppen för kunskapsstyrning och berätta om det arbete som pågår på Gotland.

§ 158

Hur vårdval påverkar ST-utbildningen

HH informerade om att han lyfte frågan på ST-rådet i våras som nu tagit in en extern bedömare att se över frågan. Även om denne inte hittar något som går emot hur SoS ser på vem som kan utföra ST uppstår problem med nuvarande regelverk inom flera specialiteter. Utbildningsdelegationen kommer diskutera frågan på sitt kommande möte. Problematiken har även lyfts i ett antal artiklar i Dagens Nyheter i somras.

§ 159

Tidsplan VP

På höstens ordföranderåd kommer verksamhetsplanen lyftas för information. Då verksamhetsplanen är tvåårig kommer delegationer och kommittéer ges möjlighet att uppdatera sina aktiviteter inför 2024.

§ 160

Kloka Kliniska Val, slutrapport

JLB informerade om att rapporten publicerades 23 augusti och att Dagens Medicin skrev en större artikel om den. Läkartidningen har också skrivit om rapporten. Informationsfilmer har lagts ut i sociala medier. SLS har sökt varumärkesskydd för namnet *Kloka Kliniska Val* och en hemsida (klokakliniskaval.se) som tydligare beskriver vad Kloka Kliniska Val är ska tas fram.

Ett möte planeras med arbetsgruppens ordförande och nämndens representanter för att diskutera nästa steg i arbetet. SC som ingått i arbetsgruppen sa att arbetsgrupp varit aktiv och engagerad samt planerar för en workshop.

Artikeln från Dagens Medicin skickas ut till nämnden efter mötet.

§ 161

Utvärdering Almedalen

TA föredrog punkten. SLS genomförde två seminarier i Almedalen: *Kunskapsstöd för kloka kliniska val i hälso- och sjukvården* och *Gör precisionsmedicinen och AI att vi tappar kontrollen över vården?* Bägge seminarierna hade bra paneler och bra diskussioner. TA och AC deltog även i ett antal seminarier anordnade av andra organisationer. Förutom kostnad för resor och boende har kansliet lagt mycket tid på att planera SLS medverkan. Inför framtida medverkan från SLS i Almedalen viktigt att komma i gång med planeringen tidigt.

§ 162

Årshögtiden

Årshögtiden genomförs den 24 oktober i SLS hus. Pristagarna har informerats och pressmeddelanden kommer att skickas ut under september. Inbjudningar har skickats ut till pristagare och särskilt inbjudna gäster.

Förslag till Hippokratespristagare tas fram på DME:s möte i början av september. Pristagaren bör informeras skyndsamt så hen har möjlighet att komma på årshögtiden.

Beslutade att beslut om Hippokratespristagare tas som ett ordförandebeslut.

§ 163

Ordföranderåd hösten 2023

TA föredrog punkten. Karin Tegmark Wisell, generaldirektör för Folkhälsomyndigheten, kommer att gästa mötet och tre av SLS föreningar; SRF, SILF och SKF kommer att berätta om sitt arbete med ledarskaps- (SRF) och bakjoursutbildningar (SILF, SKF). Information ges från arbetsgruppen för kunskapsstyrning, programverksamheten och pågående utvärdering av SLS medlemsreform. Verksamhetsplanen 2023–2024 kommer också lyftas. TA nämnde att han blivit kontaktad av Ehälsoläkarföreningen som vill ha närmare kontakt med SLS. TA deltog även på ett av deras styrelsemöten i våras. Föreningen är nyfiken på hur SLS medlemsföreningar arbetar med digitala frågor. Frågan kan lyftas på ordföranderådet i mån av tid.

§ 164

Delegationer och arbetsgrupper

a) *Kandidat- och underläkarföreningen*

KUF:s styrelse har arbetat med att granska inkomna nomineringar till Asklepiospriset. Nomineringsperioden till deras två priser Columna och Rösten pågår. Informations-material om priserna skickas ut till nämnden. KUF deltar i arbetet med att uppdatera Global hälsa-guiden som ska presenteras på Global Health Week. KUF planerar även för sin medlemsdag och årsmöte i november.

b) *Programkommittén*

JFL informerade om aktuella program. BLF och SFAM kommer att fortsätta med sina webinarie-serier. Årets Lennanderföreläsning genomförs den 6 september. Bz om fortbildning genomförs i samband med FSL i september. Under hösten kommer även eHälsodagen med tema nationell styrning och Etikdagen med tema vårdplatsbrist genomföras. Patientsäkerhetsdagen är planerad till den 29 november. Det har kommit in flera förfrågningar om att arrangera Bz framöver som programkommittén ska diskutera.

c) *Forskningsdelegationen*

OW informerade om att delegationen har möte den 14 september där de ska utvärdera förra årets utlysningar och få besök av ALF-utredningen. OW återkommer med förslag till nämnden gällande nästa års utdelning. En remiss om bättre förutsättningar av kliniska provningar ska besvaras i slutet av september. Dessutom ska sommarstipendiaterna ha sitt redovisningsmöte.

d) *Utbildningsdelegationen*

HH informerade att delegationen har möte 1 september. Planering görs för Bz om fortbildning i september i samband med FSL. En fråga som diskuterats är att många regioner inte vill utlysa ST-tjänster utan vill att läkare ska vikariera innan de får göra sin ST.

e) *Etikdelegationen*

AC informerade att delegationen har möte 7 september. De kommer bl.a. att diskutera Hippokratespristagare och frågan om beslutsinkompetenta personer i vården. AC har diskuterat en gemensam debattartikel med Smer. Programmet för Etikdagen är färdigt. En arbetsgrupp inom DME arbetar med frågan om riktlinjer för etikutbildare inom grundutbildning. Medicinsk etik är ett akademiskt ämne men det finns få som kan undervisa i det och det finns inga krav på vilken meritering

den som undervisar ska ha. De bevakar även regeringens uppdrag gällande "angiverilag" inom hälso- och sjukvården. AC sa även att Smer kommer att lyfta frågan om att avbryta livsuppehållande behandling.

f) Kvalitetsdelegationen

KPH informerade att delegationen har möte 31 augusti. De har två nya ledamöter och ska gå igenom VP och uppdrag de har fått efter SLS fullmäktige. Representanter från en inrättad arbetsgrupp kommer gästa mötet för att diskutera uppdraget om patientrapporterade utfallsmått.

§ 165

Omvärldsbevakning och remisser

JLB informerade om aktuell kommunikation:

- SLS har fått svar på skrivelsen som skickades till Jean-Luc af Geijerstam som ansvarar för utredningen om styrning av sjukvården där han tackade för att SLS står till förfogande.
- SLS skrev under Rätt till vård-initiativets angående förslag på s.k. angiverilagrar och inskränkningar i rätten till tolk, skrivelse i våras. Frågor har kommit ifall SLS ska göra något mer kring det.
- Budgetpropositionen kommer den 20 september.
- Fortsatt kommunikation av Kloka Kliniska Val och deras slutrapport.
- SLS Pristagare kommer att börja kommuniceras den kommande veckan.
- På Röntgenveckan kommer diplom gällande certifiering att delas ut.
- Global hälsa-guiden ska lanseras.
- eHälsodagen ska marknadsföras med en film och Etikdagen ska marknadsföras ytterligare nu när programmet är färdigt.

SLS ska besvara 4 remisser som skickats på underremiss till föreningarna.

§ 166

Inbjudningar

Listan var utskickad, ingen närmare diskussion.

§ 167

Nästa möte

Mötet är ett digitalt möte den 3 oktober.

§ 168

Övriga frågor

God forskning i vården

Projektet, tidigare kunskapslösningen 2.0, som drivs av Kungliga Vetenskapsakademien, Vetenskapsrådet och SLS kommer att ha ett möte i SLS hus 6 november med inbjudna talare och gruppdiskussioner. Inbjudningslistan sammanställs just nu och TA uppmanade nämnden att inkomma med namn på intresserade yngre kollegor. Förslag mailas till MH.

Equalis.

SB informerade att Equalis, där SLS är delägare, är i processen att anställa en ny VD. SLS är delägare. En rekryteringsfirma är anlita och övriga inspel kan skickas till SB. SB kommer att ge ytterligare information på kommande nämndmöten.

TA tackade och avslutade mötet.

Dag som ovan

Justeras:

Tobias Alfvén

Niklas Ekerstad

Vid protokollet:

Malin Henriksson